

SLOVENE C

Štev. 291. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(obed des četrte nad tiskarne).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 21. decembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno ob praznikih, ob polu u. in popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: a celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 v.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Članki se računajo enostopno petvredno (dolžina
18 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvredna
10 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Koroško šolstvo.

Dne 25. novembra 1903 so poslanci dr. Žitnik in tovariši v državnem zboru vložili na g. ministra za uk in bogočastje interpelacijo glede ljudskih šol na Koroškem. Interpelacija se je glasila:

Ljudske šole za Slovence na Koroškem so po svoji jezikovni uredbi le germanizacijski zavodi, ker večina učiteljev za slovenske otroke ni zmožna slovenskega jezika ali pa v tako neznatni meri, da ne morejo, tudi ko bi hoteli, poučevati v tem deželnem jeziku. Posledica je, da otroci ne razumejo učitelja in ta ne otrok, in da se otroci ne nauče ne branja ne pisanja v svojem materinskem jeziku. To so neznosne, da, škandalozne razmere, ki so nastale v prvi vrsti po krivdi najvišje dež. šolske oblasti „zgledne“ dežele Koroške.

Tako je n. pr. šestrazredna ljudska šola v Prevaljah čisto nemška, dasi jo obiskuje nad 90 % slovenskih in komaj 10 % nemških otrok. V prvem razredu je nad 60 učencev; od teh jih komaj 5 razume nemški, a navzlic temu je pouk izključno nemški.

Pri Fari, v bližini Prevalj, je enorazredna dvojezična ljudska šola, ki pa je urejena po znanem „vzoru“ in zato slabo obiskana.

V Lešah je dvorazredna „utrakvistična“ ljudska šola, ki jo obiskujejo izključno slovenski delavski in kmečki otroci. V mino-lem letu sta na tej šoli poučevala dva učitelja, Slovenec in Nemec. Letos je bil slovenski učitelj premeščen in na njegovo mesto je prišla učiteljica, ki ni zmožna slovensčine. Vsled pritožeb je bila ta učiteljica premeščena. Na njeno mesto je prišla druga, ki sama prizna, da ne razume slovensčine in da torej ne more poučevati slovenski.

Občinski zastop je soglasno sklenil pritožbo na c. kr. dež. šol. svet, župan je brzojavno prosil odpomoči, a vse zastonj. Vzorni pouk „mutcev“ se nadaljuje.

Dne 22. novembra je bil v Lešah mnogo-

brojno obiskan shod, na katerem so starši uprav drastično izražali svoje ogorčenje nad skandaloznimi razmerami.

Z ozirom na ta žalostna dejstva vprašajo podpisani gosp. ministri:

1. Ali so Vaši ekscelenci znane opisane razmere?

2. Ali hoče Vaša ekscelenca takoj vse potrebno ukreniti, da ponehajo te neznosne razmere in da se slovenski otroci poučujejo v svojem materinskem jeziku? — Sledi 18 podpisov.

Kakor znano, romajo take in enake interpelacije na dotične podrejene oblasti, ki odgovarjajo, kakor se jim zdi potrebno in primerno. Ta poročila potem gospodje ministri „mutatis mutandis“ čitajo v zbornici. Preden pa dozori odgovor na interpelacijo, ki morda dregne tu ali tam v srčno gnezdo, preteče večkrat več tednov in mesecev. Tako je tudi gosp. naučni minister dr. vitez Hartel odgovoril na gorlenjo interpelacijo šole 8. t. m. Pozno sicer, a odgovoril je. Odgovor se doslovno glasi:

Jezikovna uredba koroških ljudskih šol, proti kateri je naperjena interpelacija, je slovensko-nemška, takozvana utrakvistična, in sicer: Izprva v nižjem oddelku se poučuje izključno slovenski (?), pozneje večinoma slovenski (?), v srednjem oddelku začetkom menjajo se slovenski in nemški, proti koncu večinoma nemški, v gorenjem oddelku izključno nemški s pomočjo slovensčine. V vseh oddelkih pa je slovensčina učni predmet za tiste otroke, katerih starši to žele. Splošno se pa poučuje na Koroškem po normalnem učnem načrtu, ki ga je l. 1890. določil dež. šol. svet.

Po tem načrtu se mora na utrakvističnih šolah v prvem, oziroma drugem šolskem letu nazorni nauk vršiti v slovenskem jeziku, in šele nato slede sistematične, urejene nemške jezikovne vaje, da se otroci privadijo nemškemu jeziku.

V poznejših šolskih letih se na utrakvističnih šolah slovensčina poučuje po tri-

ure na teden. Iz tega je razvidno, da ti predpisi nimajo pomenčevalnega namena.

Da slovensčina ni prikrajšana, dokazuje dejstvo, ker katehetje v vseh oddelkih na utrakvističnih šolah poučujejo izključno v slovenskem jeziku, da imajo le slovenske katekizme in da, kar sami priznajo, dosežajo dobre uspehe.

Kar se tiče trditve, da večina za slovenske otroke določenih učiteljev ni zmožna slovensčine ali le v nezadostni meri, ni utemeljena, ker iz predloženega mi izkaza razvidim, da je za čisto slovenske in utrakvistične šole treba 174 učiteljev. Od teh je 141 učiteljev, ki so popolnoma zmožni slovensčine, 19 nepopolnoma in le 14 učiteljev slovensčine ni zmožnih. Ako upoštevamo, da na mnogih dvorazrednih utrakvističnih šolah učna moč družega, na trirazrednicah učna moč tretjega, na štirirazrednicah učni moči tretjega in četrtega razreda ne potrebujejo slovensčine (!), smemo sklepati, da 33 na utrakvističnih šolah nameščenih učnih močij, ki slovensčine niso popolnoma ali prav nič zmožne, ne more biti povod za resne pritožbe (!).

V dokaz, da hoče (?) dež. šol. svet za Koroško slovenskim otrokom omogočiti slovenski pouk, velja dejstvo, da je dež. šol. svet dovolil nemški pouk na 15 šolah (na 9 v celovškem, na 2 v beljaškem in na 4 v velikovškem šol. okraju) le s tem pogojem (Res milostno! Op. ured.), da v prvem razredu ostane utrakvistični pouk. Sicer pa je tudi na teh 15 šolah 20 slovensčine popolnoma zmožnih učnih močij.

Kar se tiče v interpelaciji navedenih šol, je šola v Prevaljah ustanovila in jo dolgo vzdrževala tamošnja tovarna za železo, začetkom sedemdesetih let jo je prevzela dežela. Ta šola ima šest razredov, dve vsporednici in osem učnih močij, od katerih so tri zmožne slovensčine, ki v treh nižjih razredih, dasi je določen nemški učni jezik, poučujejo s pomočjo slovensčine. Od tretjega razreda naprej pa je sploh sloven-

ščina nepotrebna za sporazumljenje med učenci in učitelji.

Šola pri Fari je enorazredna in od pamtiveka utrakvistična. Do l. 1870. je bila samostojna, pozneje pa ekspozitura prevajške šole, kamor oddaja povprek 40 učencev, kadar se toliko naučé nemščine, da morejo v tretjem razredu v Prevaljah slediti nemškemu pouku. In s to uredbo so interesentje popolnoma zadovoljni (!).

Da je šola pri Fari slabo obiskana, to je res; vzrok pa niso jezikovne razmere, marveč ker niti učitelj ni bil dovolj zmožen za pouk. Ta učitelj pa je upokojen in nameščena je dobra, slovensčine zmožna učna moč in ni nobenega povoda za pritožbe.

Šola v Lešah je tudi ustanovila tovarna. Šola je od početka utrakvistična in dvorazredna. Naloga te šole je, da učence v treh letih pripravi za tretji razred nemške šole v Prevaljah. Pouk je v prvem razredu utrakvističen, v drugem razredu nemški. Proti tej uredbi ni bilo pritožbe.

Kar se tiče pritožbe v interpelaciji, da tej šoli pridržena šolska moč ni bila zmožna slovensčine, moram pojasniti, da jo je sprejel šolsko vodstvo brez vednosti dež. šol. sveta, ki je takoj, ko je to izvedel, pridržal šoli drugo slovensčine popolnoma zmožno učiteljico.

Z ozirom na ta pojasnila nimam povoda, da bi kaj družega ukrenil glede koroških šol.

Tako gospod minister. Ker upamo, da slovenski rojaki na Koroškem dadó primeren odgovor, pripomnimo danes samo to: Po izkazu, ki ga imamo ravno pri rokah, je bilo l. 1901 na Koroškem 372 rednih šol, med temi 285 čisto nemških, 83 utrakvističnih in le 4 slovenske. Po zadnjem ljudskem štetju pa je bilo na Koroškem 269.971 Nemcev in 90.449 Slovencev. Gotovo pa je tretjina prebivalstva slovenska, in ta ima le 4 slovenske ljudske šole. Vse takozvane utrakvistične pa so pomenčevalnice. Pri tem ostanemo,

LISTEK.

Sedemnajst milijonov za časnik.

Pred kakimi desetimi leti je delal za par funtov šterlingov plače pri londonskem založniku Sir George Newneru mladenič z imenom Artur Ciril Pearson. Bil je spreten in delaven, zato ga je bil njegov šef dodelil redakciji svojega razširjenega tednika. V kratkem času se je Pearson vtopil v vse tajne uspehe redakcije in uprave časnikarstva, pa je sklenil, da štedi od one male službe. Ko je prištedil mali kapitalček, stopi iz službe in osnuje sam mesečnik, in ker je ta dobro uspeval, še polumesečnik in tednik. Delal je spretno in marljivo in tako je dočkal južnoafr. bursko vojsko s precejšnjo svoto novcev v žepu. In zdelo se mu je, da more iti sedaj še naprej.

Opazil je, kako krasno uspeva pred nekoliko leti osnovani dnevnik „Daily Mail“ kateri uspešno konkurira z modrimi in do-

stejanstvenimi stoletnimi listi, kakor so „Globe“, „Times“ in „Standard“ in sklenil je tudi on, da začne z dnevnikom. Dal mu je ime „Daily Express“. „Mail“ je občutil konkurenco, pa se je vrgel na provincijo, izdajajoč posebne izdaje v raznih mestih. Toda Pearson si je pridobil v kratkem času toliko moči s svojim brzim poročevanjem, s kratkimi članki in pregledno raznovrstno vsebino, da je osnoval v glavnih mestih Angleške posebne svoje liste. On je dobro računal: pokrajina bode rajši kupovala svoje liste, nego filijalne izdaje londonskih. Danes že vodi Pearson kakih šest listov. Nekoliko burska vojska, nekoliko oni listi, napolnili so Pearsonu žep s kakimi 20 milijoni franki.

V novejši dobi je ta spretni časnikar sledil z vso dušo Chamberlainovim načrtom protekcionistiške politike ter si izmislil novo kombinacijo, ki je presenetila svet. Že več nego tri četrto stoletja izhaja v Londonu konservativni list „Standard“. List se drži vedno starih tradicij ter je bil protiven

Chamberlainovim osnovam. A četudi ugleđen v konservativnosti, ni vžival nikdar popularnosti, niti ni zmožel, da se obdrži v konkurenci. Angleži so ga imenovali „stara gospa“, a delničarji so pričakovali vsak čas, da mora napovedati — konkurz, dasi-ravno se je prodalo okoli 100 000 številč vsak dan. A to je za londonski list premalo. Ali čuje se nepričakovano, da hoče Pearson kupiti ta list. Vse se je začudilo, ali še bolj se je začudilo, da ga je on precej i kupil in da je dal za list 12 milij. frankov ter 5 milijonov za material, stroje itd. Učinil je to baje iz požrtvovalnosti za Chamberlainove ideje, katere je „Standard“ ovrnil. Pa 17 milijonov dati za to! Da, je rekel Pearson, pa to je dober posel: on bo renoviral list, a ne bo mu premenil resnega značaja in nadeja se, da se mu bode posel vrlo dobro obnesel.

Ali bode ali ne, to je vprašanje bodočnosti, a vredno je malo pogledati i zgodovino „Standarda“. Početek tega lista ni nič manj čuden in ekstravaganten, nego ona pre-

daja. Leta 1827. je bila našla misel katoliške emancipacije v Irski dosti pristašev v londonski tiskarni, a tudi dosti nasprotnikov. Zato se je sešlo nekoliko politikov z namenom, da osnujejo protiirski in protikatoliški list.

Časnikar, do katerega so se obrnili, je zahteval 400.000 frankov, a to je bila za tedaj ogromna svota. Tedaj so izšle novice s 4 stranmi, brez osebitih vesti in podrobnosti. Vendar je dobil časnikar po obetavljanju to svoto in osnoval „Standard“. Začel je pisati v anglikanskem smislu. Čez par tednov je prinesel uredniku livreiran sluga 30.000 frankov. Poslal je vojvoda iz Newcastla. „Zakaj?“ je vprašal začuden novinar. „Za vaš krasni članek proti katoliškim zahtevam!“ je glasil odgovor. Ako je do sedaj dobil „Standardov“ novinar za en članek 30.000 frankov, ni čuda, da je dobil celi „Standard“ za sebe samega — 17 milijonov frankov.

Toda „Standard“ se ni dal podkupovati. Ko mu je sporočil vojvoda Wellington, pre-

in če g. Palla stokrat trdi nasprotno. Glavni vzrok temu pa je to, ker ogromna večina za slovenske otroke določenih učiteljev ne zna ali noče znati slovenskega jezika. Koroski Slovenci, zdaj imate vi besedo.

Ljubljanski občinski svet

je imel včeraj zvečer izredno sejo. G. župan Hribar se je spominjal umrlega občinskega svetnika g. Ivana Skerjanc. Obč. svet je pripadal več let kot poročevalec sicer ni nastopal, pač pa je jako marljivo deloval v odsekih. Da je bil rajnik res navdušen narodnjak dokazuje to, ker je za narodna društva volil nad 1000 kron. V znak sožalja so vstali občinski svetniki.

Samonemški Maribor.

G. župan naznanja, da je mariborski obč. svet sklenil prepovedati vse slovenske napise. Sicer bodo znali naši rojaki ob Dravi čuvati svojo posest, ko "furor teutonicus" z brutalno silo nastopa proti najsvejšim slovenskim čuvstvom, vendar upamo, da ta sklep ne bo uveljavljen. A tak sklep ne more ostati brez odmeva. Zato izjavlja, da čuti kot smrtni greh, da svoj čas deželni odbor ni dovolil samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani. Vso zadevo glede samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani je gospod župan odstopil personalnemu pravnemu odseku, da jo prouči in predlaga obč. svetu sklepe, ki bodo vredni odgovora surovemu nastopu proti slovenskemu življenju ob Dravi. Obč. svetnik g. dr. Kušar: Z veseljem vzamem na znanje naznanilo g. župana in le želim, naj ponehajo vsi oziri, ki so veljali, da se je s to zadevo delalo tako delikatno. Mi moramo stati na stališču, kar je za one prav, je tudi za nas prav. (Gosp. obč. svetnik Lenčič kliče: „Oklo za oko, zob za zob“.)

Opomba ured.: Tudi mi pozdravljamo izjavo g. župana.

Borimo se z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago za svojo enakopravnost.

Deželno bramborska vojašnica.

Deželni odbor je mestnemu magistratu naznanil, da se je gradnja nove deželno-bramborske vojašnice razpisala. Župan naznanja, da sprejme obč. svet to naznanilo na znanje s pristavkom, da bo mesto prispevalo s prispevkom 6497 87 K, ako se z gradnjo prične spomladi, kakor je sklenil obč. svet v svoji seji dne 7. junija t. l.

Cene mesa.

G. župan poroča o važnem vprašanju, ki razburja ne le prebivalstvo Ljubljane, marveč tudi prebivalstvo drugih mest glede draginje govejega in drugega mesa. G. župan je 28. novembra t. l. sklical v „Mestni dom“ klavce prešičev in drobnice, ker so tudi tu z ozirom na ceno drobnice visoke prodajalne cene. Draginski odsek je priporočal, naj se ne sklene dovoliti prodaje govejega mesa na odprtih stojnicah in temu mnenju se je pridružil tudi župan. Pač pa je priporočal, naj se pritisne na prodajavce prešičjega, koštrunovega mesa, masti in sala, da bodo morali od prodaje na stojnicah plačevati, ako ne znižajo cene. A najboljšje je da se vpeljejo črne tablice, na katerih bodo morali mesarji vsak dan napisati cene mesa. Na ta način se vpelje zdrava konkurenca in bo vedelo kupujoče občinstvo, kdo prodaja ceneje meso. Po drugih mestih se je tudi pritiskalo na mesarje na ta ali drugi način. Če vse ne bo nič izdalo, potem se še vedno lahko kaj stori. Zadnje sredstvo bi bilo diktirati cene s potrdilom vlade, a s tem korakom bi se preprečila svobodna konkurenca med malimi mesarji in klavci. Zato predlaga naj z novim letom magistrat uvede pri mesarjih tablice, na katere bodo morali mesarji napisati cene mesa.

Obč. svetnik Kozak pravi, da dragi-

magalec pri Waterlou, da naj bi napisal nekaj v njegovem smislu, odbil mu je željo, češ, da ne vlada „preki sod“.

A sredi preteklega stoletja je padel list zopet na nizke veje in bil preprodan. Novi lastnik je znižal ceno lista. Do tedaj je stal list 40 vinarjev, sedaj je bil znižan na 20, in potem na 10 vin. To je bila za tedaj nečuvana smelost. Še enkrat je zasijal list za časa „Home Rule“, ali od tedaj je začel zopet padati. On je bil s celo dušo za Chamberlainovo burško vojsko, a se ni nikakor mogel ogreti za njegove carinske osnove. Sedaj pa se hoče vendar ogreti in tako nima Chamberlain v veliki tiskarni nobenega nasprotnika več. To je učinil bivši komptarist, mladi Ciril Pearson, ki nima danes več nego 35 let, a je že mnogokratni milijonar in lastnik desetih listov. To je storil en novinar, mali dar 17.000.000 frankov. Izpraznil je svoje žepe, a bode jih zopet napolnil, ali s „Standardom“ ali s svojim starim „Daily Expressom“, to je drugo vprašanje.

nje niso krivi mesarji, marveč po največ mlekarne, ki povzročajo, da mesarjem kupčija z živino tako slabo uspeva in da dobi mesar le slabo, a drago živino. Kmet do zadnjega ne preda oslabljene živine. — Pa tudi izvozi se veliko živine. Če en sam kupec po 12—14 vagonov volov en dan izvaža, potem ne vprašajte mesarje, kdo draži živino in s tem meso; tudi prašičje Saj je g. Predovič en sam dan odposlal 9 vagonov prašičev. Pa tudi vlada je kriva, da je meso drago. Kako korist smo imeli mesarji, da je bilo meso dražje? Davke so nam zvišale, češ, da več zaslužijo, ker smo podražili meso. Njemu so zvišali osebno dohodarino od 84 na 126 kron, ker je bilo meso dražje. Potrebujemo prekladišča, ker nam dela vlada na vse strani zapreke. Eksport bi se moral omejiti za pol leta, da bi postala živina ceneja, ker ravno iz naših krajev se izvaža sedaj največ pitancev, medtem ko drugod zaradi pomanjkanja klaje ne morejo pitati živine.

Občinski svetnik g. Velkavrh se čudi, da tožijo mesarji o dragini živine, kmetje pa prodajajo živino pod ceno. Gosp. Kozak govori za svoj žep, ko govori za mesarje. Gospod župan pokara zaradi tega izraza g. Velkavrh, nakar ta izjavi, da ni mislil žaliti g. Kozaka.

G. Predovič pravi, da se je oglašil, ker če se mačku stopi na rep, zacvili. A g. Kozak nima prav, ko pravi, da mlekarne povzročajo draginjo živine. Ne, krivda je, ker se toliko ljudi izseli v Ameriko in ni nihče, ki bi se pečal z živinorejo. Mlekarne niso krive, da je živina draga, pač pa vlada, ki za vsako malenkost zavira promet z živino. G. Kozak mi je rekel, da veliko prašičev izvozim. Kaj pa hočem storiti, če se ne bom bavil s svojo kupčijo? Glejte, od onih 9 vagonov prašičev mi ni ostalo čistih 900 kron. Koliko se pa izvozi s Kranjskega živine? Nekaj malega v Nemčijo in pa v Švico.

G. župan končno pravi, da bo kmet vedno trdil, da je živina poceni. Tukajšnja „Kmetijska družba“ je naučila kmete, da dražje svoje blago in so tudi zvišali ceno mleku. Drugega ne kaže, kakor da se vpelejo črne tablice. G. Kozaku pa naznani, da bo vprašanje o živinskem prekladišču kmalu rešeno. Ko bo rešeno pokopališko vprašanje, s katerim ima g. župan veliko dela, se bo pričel pečati z vprašanjem o prekladišču.

Prezidava južnega kolodvora.

Občinski svetnik g. Plantan nujno predlaga, naj se z ozirom na grozno nesrečo dne 13. t. m., ko je bil ponoči povozen sprevodnik na južnem kolodvoru kot žrtev nezdravih razmer, gospodu županu naroči, da stori vse potrebne korake, da se južni kolodvor prezida in poveča. Vsi tozadnevni koraki so ostali brezuspešni in še danes sta javnemu prometu, kar je javen škandal, zaprti Dunajska in Martinova cesta. Predlog soglasno obvelja.

Cene stavbišč ob Bleiweisovi cesti.

Posredovalec Plautz je prosil mestni magistrat, naj bi se mu naznanile cene mestnih stavbišč ob Bleiweisovi cesti nasproti Ogorelčevu in Špalikove vile in pa cena parcele ob Vetahovem posestvu. Na predlog poročevalca gosp. obč. svetnika dr. Požarja se določijo cene prvim trem parcelam za m² 10 kron, za parcelo ob Vetahovem svetu pa za m² 12 kron. Na predlog občinskega svetnika g. Prosenca se sklene, te cene naznaniti uradno v vseh treh ljubljanskih dnevnikih.

Nov popisovalni urad.

V imenu policijskega odseka je poročal podžupan g. dr. vitez Bleiweis o magistratovem nasvetu, naj se ustanovi pri mestnem policijskem uradu poseben popisovalni ali anagrafski urad, ki naj se nastani v prostorih, kjer je sedaj nastanjena „Mestna hranilnica“. Dosedaj je ljubljansko prebivalstvo popisano v rodbinskih polah, a ni zapiska o stanovalcih po posameznih hišah in ulicah, kar je neobhodno potrebno zlasti, če se v kaki hiši zgodi kak kriminalni prestop. A znano je tudi, da kakih 200 oseb, ki so po največ že bile v dotiki s kazenskimi zakonom, ni zglaznenih. Ker je to res potrebno, priporoča naj se tak popisovalni urad od l. 1905. nadalje ustanovi. Službo naj bi opravljali en uradnik v IV. činovnem razredu kot načelnik oddelka, 2 kanclista v V. činovnem razredu in pa en praktikant. Predlog obvelja.

Pihanje v živino prepovedano.

G. podžupan nadalje naznanja, da je g. živinozdravnik in ravnatelj „Mestne klavnice“ naznanil, da imajo pri nas mesarji navado vpihivati v zaklano živino svojo sapo, češ, da jo potem denejo ložje iz kože. Napihujejo tudi pljuča, češ, da ostanejo lepe, kakor tudi kostrune. To je prepovedano v Galiciji, Bukovini, Šleziji in na Nižje-Avstrijskem. Ker klavci kostrune in pljuča napihujejo zato, da je videti blago bolj rejeno, s tem varajo kupce. Predlaga, naj obč. svet posreduje pri c. kr. deželni vladi, da te prepove. Obvelja.

O poslovanju tržnega nadzornika

v letih 1903. in 1904. je poročal občinski svetnik g. dr. Kušar. V tem času je tržni nadzornik rešil 587 vlog. Strogo je nadzoroval osobito prodajo živil in poizkušal kolikor mogoče omejiti prekupovanje branjekam. Poročilo se je vzelo na znanje.

Šolskega odseka poročila.

Obč. svet je odobril poročilo o računih okrajne učiteljske knjižnice za šolsko leto 1903/04., ki izkazuje 125 K primanjkljaja, in dovolil nakupiti za 84 kron slik za šole.

Priziv hišnega posestnika Koutnega odklonjen.

Mestni magistrat je odrekel hišnemu posestniku Koutnemu privolilo za stanovanje v njegovi hiši št. 69 na Dunajski cesti, ker ni naredil trotoarja ob svoji hiši in tudi ni pustil, da bi bil na njegovi hiši vknjižil magistrat 3000 kron, kolikor bi stal trotoar, ako bi ga zgradil magistrat. Poročevalec g. Turk predlaga, naj občinski svet odkloni priziv proti odloku mestnega magistrata.

Občinski svetnik nadinženir g. Žužek pravi, da stanuje družina Koutnega že devet let v leseni baraki nasproti artiljerijske vojašnice. Na eni strani zahteva magistrat, naj se baraka podere, na drugi pa ne da privolila za stanovanje, dasi so prostori v novi hiši zdravi in suhi. Koutni je kupil svet od „Kranjske stavbinske družbe“, a tretjino sveta je moral odstopiti brezplačno občini, dasi ga je plačal drago. Na svetu, kjer je Koutnega nova hiša, pač ni potrebno trotoarja sedaj. Saj niti občina ni pustila napraviti trotoarja ob novi artiljerijski vojašnici ob Dunajski cesti. Res, da meramo varovati mi tudi zakone, a včasih jih tudi lahko omilimo. Naš stavbeni red je trd, in to ni čuda, saj je bil sestavljen v treh dneh in izpisan iz drugih stavbenih redov. Predlaga, naj se s Koutnim napravi reverz, da v štirih letih postavi trotoar, a ta reverz naj se ne vknjiži na hišo, ki je že itak zadolžena čez mero.

Občinski svetnik g. Prosenc pritrjuje temu.

Občinski svetnik gosp. dr. Starč govorijo za predlog poročevalcev, ki končno obvelja.

Proračun mestnega vodovoda.

ki izkazuje 159.560 K dohkovov in 122.886 kron 80 h stroškov, prebitok torej 36.637 K 20 h, je občinski svet odobril.

Mestno poizkušališče za vodovodne cevi

se bo ustanovilo v mestnem skladišču poleg „Prisilne delavnice“. Za to se potrebuje 3000 K za vpeljavo vodovoda, kar občinski svet odobri.

Kaj je s poslopjem za II. državno gimnazijo?

G. nadinženir Žužek pravi, da baje namerava učna naprava prodati 2 stavbni parceli Del Cotovega sveta, katerega je kupila mestna občina za drag denar in ga odstopila naučni napravi, da zgradi na njem poslopje za II. državno gimnazijo. G. Žužek opisuje razmere v Waldherrjevi hiši, kjer je sedaj nastanjena II. drž. gimnazija. Stvar je nujna tudi iz zdravstvenega ozira, ker so skrajno nezdravi prostori. Želi, da občinski svet naroči županu, naj pri vladi posreduje, da se kmalu zgradi poslopje za II. drž. gimnazijo in naj se stavbišče ne skrči, ker se zemljišče lahko porabi za dvorišče ali pa vrt; ker je znano, da je tudi poslopje I. drž. gimnazije že premajhno. Obč. svetnik g. Velkavrh toplo podpira nasvet g. Žužka. Obč. svetnik g. dr. Požar pravi, da ga jako veseli, ker sta gg. občinska svetnika Žužek in Svetek tako opisala razmere na II. drž. gimnaziji. Mnogokrat bi bil že sam rad govoril o tem, a tega storil ni, ker ni hotel govoriti pro domo sua. Ta zavod nima niti svetlobe, ne naravne ne umetne, dasi imamo že toliko časa elektriko v Ljubljani. Govora ni ne o rednem pouku, ker ni mogoč po pedagoških načelih pri tolikem številu učencev, vsled česar marsikateri dijak ne izdela šole, ker se učitelj ne more s posameznikom pečati tako, kakor bi se rad, ko vsakega učitelja glava boli, ko zapusti po pouku te nezdrave, nabasane in tesne prostore. Govornik nadalje govori o licealni knjižnici, ki je velike važnosti zlasti za slovanske učence. Zaradi neprimernih prostorov je v nevarnosti ta biblioteka, da jo uničijo podgane in miši. Na licealno knjižnico bi se moralo misliti pri zgradbi novega poslopja za II. drž. gimnazijo. Predlog g. nadinženirja Žužka je bil sprejet soglasno.

Nasipanje Sv. Petra ceste

Obč. svetnik Kozak se pritožuje, da je od Malijeve hiše do cerkve sv. Petra nasuta Sv. Petra cesta z groznim gramozom, katerega pa nihče ne uravnja in ne stolče, kar se je včasih vendarle zgodilo. Želi, da bi bila cesta nasuta v prihodnje z boljšim gramozom. G. župan obljubi, da bo odredil potrebno.

Sledila je tajna seja.

Rusko-japonska vojska.

Japonci vzeli utrdbo Kikvanšan.

Iz Londona poročajo 20. t. m.: V Tokiu se je včeraj uradno razglasilo, da je bila severna utrdba vzhodnega Kikvanšana dne 18. t. m. ob 11. uri 50 minut ponoči vzeta. Napadalci so položili 7 min, ki so imele skupno 1 tona dinamita, 40 črevljev pod okopom utrdbe. Ob dveh in 15 minut so te mine eksplodirale. Prostovalci so takoj naskočili, 60 izmed njih je pokopala nakopičena prst.

Vsled tega se je napad zamudil. Medtem so pa dobili Rusi precejšnja ojačenja in razvil se je krvav boj, ki je trajal do ponoči. Ob tem času so se umaknili še preostali Rusi v mesto. Japonci so dobili pet poljskih topov in tri strojne puške. Ruse je ta napad popolnoma presenetil, ker te utrdbe obležno topništvo ni obstreljevalo. To je prva točka v črti glavnih utrdb, ki so jo Japonci vzeli in natančneje opazovanja so dognala, da je bila utrdba izborna sestavljena. Takoj po eksploziji min je pričelo japonsko topništvo silovito streljati z granatami in šrapneli. Tudi naskakovalci so rabili ročne granate.

Japonci so takoj pričeli popravljati utrdbo. Dela so bila končana do jutra. — Predno so se Rusi umaknili, so razstrelili še 4 mine v bližini utrdbe. Rusi so izgubili 40—50 mrtvih. Japonske izgube še niso natančno določene; vendar so pa neznatne. — Na zahodnem krilu se je posrečilo Japoncem, zavzeti utrjen grič. Ruski odpor je bil tu le majhen. Japonci se sedaj utrjujejo v novih postojankah. Na utrdbo Kikvanšan spravljajo sedaj topove.

Ruski častnik o zavzetju „203 m. griča“.

Ruski častnik Micevov je bil ranjen v bojih za „203 m. grič“. Njegovo poročilo, ki smo ga priobčili včeraj, izpopolnjujemo: „Ko so Japonci dne 28. novembra naskočili, je trajal boj neprenehoma. Strmi obronki griča so bili na nekaterih krajih pokriti s snegom. Japonci so bili prisiljeni, preplezati strmine; pri tem včasih niso niti enkrat ustrelili. Pri tem so pa sami trpeli pod groznim ognjem.

Strmine so bile pokrite z mrličmi in sneg pobarvan s krvjo. Slednjic smo se umaknili ter prepustili baterijam sosednih utrdb, posebno utrdbam na Ljaotešanu, da preženo sovražnika z griča. Ko je dospel japonski zastavonoša na vrhunec ter hotel ondi zasadi zastavo, plane nanj gorostasen ruski podčastnik, mu iztrga iz rok zastavo ter jo raztrga na drobne kosce. Zadet od sedmih krogelj se zgrudi Rus mrtve na tla. Naše topništvo je pozneje prisililo Japonce, da so zapustili grič, ki smo ga zopet zasedli. Drugi in tretji naskok se je izvršil tako, kakor prvi. Nastalo je pravo klanje, prizanašal ni nihče.

Japonci so izgubili tu gotovo 12.000 mož, mi pa še 2000 ne. Grič je bil poln mrtvecev, jarki polni krvi. Steselj je dejal: „Mi bi grič lahko vzeli nazaj, a ni tako važen, da bi bile nadaljne žrtve opravilene.“ Po tretjem napadu se je sklenilo peturno premirje. Japonci so pri tem zagrešili grozno zmo. V jame so vrgli med ubitimi tudi mnogo težko ranjenih, ki jih v temi niso mogli razločiti od mrtvih. Število padlih mladih japonskih častnikov je zelo visoko.

V trdnjavi je še 16.000 mož. Sodim, da Japonci trdnjave ne bodo nikdar vzeli.“

Togo o portarturskem brodogradu.

Japonsko poslanstvo v Londonu priobčuje Togovo poročilo o položaju portarturskega brodogradu. Poročilo se v bistvu sklada z doslej priobčenimi poročili ter potrjuje, da ladje niso več sposobne za boj. Tudi „Sebastopol“ skoro gotovo ne more več pluti. V luki je še najmanj 6 ruskih rušilev.

Togo poroča, kakor se glasi iz Tokia 19. t. m., o podrobnostih pri napadu na „Sebastopol“ ter pravi, da sta zelo poškodovani dve japonski torpedovki; ena se je celó potopila. — Poškodovan je tudi en ruski rušilec. Japonci so videli, da so njihovi torpedi zadeli in eksplodirali, a učinka niso opazili. Vendar je gotovo, da je „Sebastopol“ zelo poškodovan.

Praske na fronti.

Iz glavnega stana mandžurijske armade poročajo 19. t. m.: Japonske predstraže so bile v noči od 17. t. m. trikrat napadene. Sovražnik je bil povsod odbit. — Dne 18. t. m. so pričeli težki topovi sovražni-kovi streljati v bližini želez. mostu ob Šahu, a brez škode.

Reuterjev urad poroča iz Mukdena 20. t. m.: Podzemeljske ruske jame v Mandžuriji se raztezajo okrog 160 km od Hunha do gor, ki ločijo reko Hunho od izvira reke Šaho. V centru se vrše neprenehoma topniški boji. Na najsrajnejših krilih sta sovražnika oddaljena 8—12 km. Prostor, ki leži vmes, služi za bojišče. Vsak izkuša drugemu preprečiti, da ne vznemirja čet v

zimskih taboriščih. Stališče je skoraj isto, ko pri Ljajanu.

General Rennenkampf nima zadosti močne pozicije v distriktu onkraj prelaza Talin; vendar se je vršil ondi 5dnevni boj. Ruske čete so navdušene.

Japonski topovi ob Šahu.

Iz Mukdena poročajo 16. t. m.: Japonci so dne 11. t. mes. postavili pred rusko zahodno fronto obležne topove, deloma najnovjšega tipa. Topovi so prišli po železnici skoro do postaje Šaho ter bili prenešeni na pozicije razstavljeni.

Japonske bojne sile.

Iz Mukdena poroča 14. t. m. dopisnik „Lokalanzeigerja“: Za začetek prihodnjih operacij je velikega pomena, da je ruski generalni štab priobčil sestavo japonskih bojnih sil. Poljska armada šteje 219.000 mož in 816 topov, teritorialna armada pa 110.000 mož s 318 topovi. Moč črne vojske ni znana. Izgube se bodo pokrile z vpoklicanjem drugoletnih novincev in pa črno-vojniki; vendar se pa že kažejo težave, ker se vrše novačenja za Japonce že med Korejci, Kitajci ter na Formozi. Formozi so nastavljeni pri Okuovi armadi. To so veliki ljudje malajskega tipa. Ako bo obležna armada pred Port Arturjem prosta, bo štela japonska armada 330.000 mož z 1100 topovi. Kar pa to 47milijonsko ljudstvo lahko napravi v najskrajnejši sili, se da težko razvideti. Na vsak način pa je treba za ofenzivo proti tej bojni sili, ki obstoji le iz dobrih vojakov ter se opira na močne utrdbe, najmanj armade 500.000 mož.

Togo odide na Japonsko.

Admiral Togo bo blokado prepuštil najbrže kakemu mlajšemu admiralu ter se bo vrnil v Tokio, kjer mu namerava cesar prirediti sijajen sprejem.

Na morju.

Petrograd, 20. decembra. Po-možne ladje baltičkega brodogra gotovo odplovejo odtod 15. januarja. Govori se, da je Roždestvenskemu ukazano, da naj počaka teh ladij. Zanašajo se, da bo Steselj toliko časa držal Port Artur.

Češki poslanec Baksa o položaju.

V ponedeljek je govoril poslanec Baksa v Pragi o položaju. Izjavil je, da bi se moralo vršiti v Pragi posvetovanje vseh čeških državnih poslancev, da sklepajo o usodi dunajske zbornice. Baksa je rekel, da bo prišlo do enotnega nastopa češkega naroda.

Seja praške trgovske zbornice.

Praška trgovska in obrtniška zbornica je 19. t. m. otvorila svoja zborovanja v novem poslopiju. Zbornični predsednik je v svojem govoru povdarjal, da upa na zopetno uspešno delovanje državnega zbora v najkrajšem času. Kadar so to zgodi, bo morala zbornica rešiti važne naloge: preosnovo obrtnega reda, revizijo državnih zakonov, preosnovo socialnega zavarovanja, kakor tudi preosnovo javne uprave in sicer v prvi vrsti državnih oblastij in v drugi vrsti avtonomnih zastopov. Nadalje nov način obdajanja akcijskih družb, ureditev kartelov, poddržavljen je železnice in zgradbo novih prekopov.

Novi nižjeavstrijski šolski zakon.

Nižjeavstrijski deželni odbor se je v svoji seji dne 19. t. mes. pečal s predlogo vlade o izpremembi nekaterih določil novega šolskega zakona. Razprava je bila živahna. Povdarjalo se je, da bi bila vlada lahko svoje želje že tekom razprave v deželnem zboru naznanila. Končno je sklenil deželni odbor, da priporoči deželni zboru izpremeniti že sklenjeni vladni načrt tako, kakor vlada želi, a s pristavkom, da se to zgodi le v korist šoli in pa da ne bo učiteljstvo oškodovano. — V ponedeljek je krščansko-socialni poslanec Gessmann govoril o šolskem zakonu. Rekel je, da ni nikoli za to, da bi se ljudstvu vzele pravice do šole. Če bodo socialni demokratje videli, da dosežejo z izgedi vse, kar hočejo, bodo ob kakih sličnih prilikah zopet priredili poulične nastope. Če se jim pa pokažejo zobje, bodo takoj drugačni. Sto ali tisoč pobalnikov se nam pač ni treba bati. Ko so priredili socialni demokrati svoj shod, je v obrtnih nadaljevalnih šolah manjkalo 2000 vajencev.

Tirolski domači prepri in škofje.

Tirolski škofje so izdali pastirski list na svojo duhovščino, s katerim hočejo zatreti prepri med konservativci in kršč. socialci. Duhovnikom ukazujejo: 1. Da naj ne store ničesa niti za niti proti „Bauernbundu“ in se naj ne udeležujejo njegovih zborovanj. 2. Duhovniki se naj varujejo, da v političnih vprašanjih ne pridejo v nasprotje in se naj raje izognejo takemu delu, nego da bi zaradi njega trpela edinost. 3. Katoliškim časopisom je strogo prepovedano, ostro polemizirati proti katoliškim laikom, ki so drugega političnega mnenja.

Dogodki na Ogrskem.

Med združeno ogrsko opozicijo se kaže needinost. Splošno se je opazilo, da poslanec Bela Komjathy, ki je član izvrševalnega odbora opozicije, ni podpisal skupnega opozicijskega oklica, ker se ne strinja z enotnim nastopom, zlasti ne pri volitvah. Iz tega sklepajo, da opozicija ne bo dolgo složna. Med vlado in opozicijo so pretrgane sedaj vse zveze. Tudi grof Julij Andrássy več ne posreduje. Obe stranki se pripravljata na volilni boj. Opozicijski izvrševalni odbor je izdelal podroben bojni načrt za opozicijo v prihodnjem volilnem boju.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

V nedeljo je bilo v Budimpešti skupno ministrsko posvetovanje, pri katerem so bili tudi navzoči posredovalci pri pogajanjih o trgovinski pogodbi z Nemčijo. Sklenili so zopet pričeti z Nemčijo ustna posvetovanja. Avstro-ogrski posredovalci so odpotovali v Berlin, kjer se prično danes nadaljna pogajanja o trgovinski pogodbi.

Naseljevanje v Ameriki.

Washington. Glavni naselniški komisar je ravnokar izdal svoje poročilo o naseljevanju tekom poslovnega leta, katero se je končalo dne 30. junija t. l.

V poslovnem letu 1903—1904. prišlo je v Ameriko 812.670 naseljencev, oziroma 44.176 manj, nego leto popreje. Nad 47.000 naseljencev se ni smelo izkrcati.

Med naseljenci je bilo 549.100 moških in 263.770 žensk. Število žensk se je torej pomnožilo za 19.870, dočim je ono moških nazadovale za 64.046. Skoraj 400 naseljenec je znal brati, toda ne pisati, 168.000 je popolnih analfabetov. Naseljenci so prinesli seboj le 20.894.383 dolarjev.

767.933 naseljencev je prišlo iz Evrope, 26.186 iz Azije in 18.751 iz drugih delov sveta. Največ jih je prišlo iz Italije (193.296) in iz Avstrije (177.156), oziroma iz dežel, kjer vlada največja siromaščina. Iz Azije poslala je Japonska največ naseljencev, namreč 14.264.

Morilec Andrejeva obsojeni.

V ponedeljek je bila v Elizabetpolu razprava proti morilecu kavkaškega guvernerja Andrejeva. Na zatočni klopi so bile tri osebe. Sodišče je enega obtoženca obsojilo na smrt, enega na dosmrtno prisilno delo in enega oprostilo.

Zopet umor v Rusiji.

„Rusij“ poroča iz Kišeneva, da so našli na železničnem tiru mrtvo truplo policijskega uradnika Šavrovskega. Truplo je bilo grozno razmesarjeno. Izvršil se je najbrže politični umor.

Iz nemške južno-vzhodne Afrike.

Med nemškimi četami v južno-vzhodni Afriki razsaja vročinska bolezen. Kar se je pričela vstaja Hererov, je zbolelo na vročinski bolezni 977 mož, izmed katerih jih je umrlo 184. V bolnišnicah je še na vročinski bolezni bolnih 441 mož.

Iz Maroka.

Maroški sultan je odpustil iz vladne službe vse Evropejce. Tudi francoska vojaška komisija je prisiljena zapustiti Fez. „Matin“ pravi, da Francoska ne bo dovolila odprave ali znižanja števila francoske vojaške komisije, od katere je odvisen mir v Maroku.

Pogumni bolgarski vstaš.

Neustrašni bolgarski vstaški voditelj Jovan dela Turkom v Makedoniji velike skrbi. Turki se ga boje bolj, kakor turškega šejtana. Dne 16. t. m. je napadel nenadoma turško četo, ki je spremljala proviantno kolono s strelivom in denarjem namenjeno za Lusnico. Devet Turkov so vstaši ustrelili, ostali so pa vstašem izročili orožje in strelivo, ter so jih potem izpustili. Turki so pomnožili svoje čete, a najbrže ne bodo napadli Jovana, ker se geogelski kajmakam boji za svojo kožo. Jovan je namreč turškemu kajmakanu zažugal, da ga bo pustil odreti na meh če bo nastopil proti Bolgarom.

Organizacija italijanskih katoličanov.

V Rimu so bili razgovori o prihodnji politični organizaciji italijanskih katoličanov. Sklenili so po različnih italijanskih mestih in krajih ustanoviti volilne odbore, ki bodo skrbeli za politično organizacijo katoličanov in pa tudi za ustanovitev skupnega središča. „Opera dei congressi“ bo nadaljevala svoje socialno delo, a „Unità nazionale“, ki se bo ustanovila, bo morala skrbeti za volitve in pa za politično delovanje italijanskih katoličanov.

Predsednik srbske skupščine zopet odstopil.

Predsednik srbske skupščine, Stanojevič, ki je pred kratkim odstopil, a bil zopet iz-

voljen, je včeraj zopet naznanil skupščini, da odstopi.

Štajerske novice

Š. Zaupni shod v Mariboru. Dne 27. t. m. ob 10. uri dopoldne priredi „Slovensko politično društvo“ velik zaupni shod v Mariboru. Poročali bodo slov. dež. in drž. poslanci o svojem odločnem postopanju v dež. in drž. zboru. Poučiti je treba ljudstvo, ki se hujska od raznih strani, tudi od vlade, da so slov. poslanci krivi marsikaterih nezdgov slovenskega prebivalstva. Najhujši vladini pomočniki za taka podla očitanja in za razširjanje takih lažij je nemška družba, ki je zbrana okoli „Stajerca“. Najbolj je vpil v zadnjem času revček Girstmeyer, ki je neki najboljši kmetovalec v Avstriji, ki se razume zlasti na poljedelsko delo in bi večkrat šel gledat na kmete, kako se poljedelec trudi če bi ne bilo kavarn v Mariboru in gostiln, kjer prodaja svoje neslanosti. Čudno je, da nima nikjer nobene veljave. Mariborčani sami iz nemškutarskega tabora ga imajo za svojega „Hanswursta“. In tako revče bi naj odkrivalo slov. ljudstvu, kje da ga bole rane. Tako je hotel poučevati kmete zadnje nedelje; a ni jih bilo. Poskakoval je kakor klovn po odru in uganjal burke prisotnim nemškim buršem in soc. demokratom. Le nekaj okoli 20 kmetov, ki so „Stajercijanci“, večinoma viničarji Mariborčanov, se je rogalo nespametnemu klepetanju Girstmeyerjevu. Protestirali moramo na tem mestu radi javnega mišljenja, da pri vsaki priložnosti, kjer ta močič hoče pokazati dober obraz slovenskemu kmetu, a vendar napasti slovenski narod in ga osramotiti, blati in psuje naše duhovništvo. Zakaj ta zgaga ne napada naravnost slovenskega ljudstva? Bodi mu rečeno, v narodnih stvareh smo vsi edini, kakor skala trdni in neizprosljivi. Gospodje duhovniki nam gredo v nekaterih krajih z zgledom na pomoč; drugi, in žal, mnogo je takih, ki se ne brigajo nič za politiko. Takih pa ne napadajo Girstmeyer, Ornik in Stiger. Prepričani smo, da bi ne bilo niti besedice več o klerikalizmu na Spodnjem Štajerskem, če bi se gg. duhovniki vsi tako zatajili kakor se je Govedič v Sošanju. Čigani so vsi oni nemškutarji, ki slepe na ta način ljudstvo in ne postopajo nikdar odkrito. Kaj ne, če postanejo vsi slov. duhovniki tudi nemškutarčki, potem izgine nevarnost klerikalizma in Spod. Stajer je rešen! Slovenci, pridite v Maribor v mnogobrojnem številu in pokažite, da umete braniti svoje boritelje proti nečuvnim napadom teh znanih kričarjev in protestirajte obenem proti sklepu obč. zbora, ki je v svoji nestrpnosti celo prepovedal slovenske napise. Udeležba mora biti velika. Prosimo zlasti zaupnike, da store po deželi svojo dolžnost in opominjajo zavedne kmete, da se udeležijo zaupnega shoda.

Š. Zasedanje štajerskega deželnega zbora. Nem ki listi so povdarjali, da dež. odbor neče stopiti s Slovenci v nobena pogajanja. Na to je najboljši odgovor: Slovenski poslanci se ravno tako ž njimi ne bodo pogajali, predno ne izpolni slovenskih zahtev. Odločno naprej!

Š. Kriza v Celjskem pevskem društvu. Na občnem zboru tega društva preteklo soboto je dosedanji večletni društveni predsednik g. Rafko Salmič izjavil, da na noben način ne prevzame več niti predsedništva, niti vloge režiserja zlasti iz ozirov svoje obrti. Zadeva se je prepustila novemu obč. zboru.

Š. Umrla je v Celju dne 18. t. m. gospa Jožefa Pikl, mati g. dr. Franca Pikl, odvetnika v Postejni. N. v. m. p!

Š. Električna v Velenju. V Velenju dobe v kratkem elektriko; vpeljala sta jo industrijska Fr. Skaza in Vin. Pribošič najprej v svojih mlinih; sedaj pa dobi tudi trg električno razsvetlavo.

Š. Žigertov stolp. Dne 16. t. m. je šla sodnijska komisija na Žigertov stolp, kjer se je vendar dogladno, da je zločinska roka podrla ta stolp, ki ga je podružnica „Planinskega društva“ s tolikimi žrtvami postavila. Da ga je v resnici podrl kak nasprotnik tega društva, je dokazano s tem, ker je bila žica prerezana in se je zločinec vrezal v roko ter kot znak svoje hudobije pustil nekaj krvi na licu mesta.

Š. Zagoneten slučaj. Nedavno so pe-ljali Jaka Drev, sin France, gostaški sin Jakob Pernat, posestnikov sin Janez Skobl in še več fantov seno v Slov. Bistrico k trgovcu Katzu na prodaj. Proti večeru so se vračali domov, vsi vinjeni, s praznimi vozovi. Med potoma je zaostal voz, na katerem sta se peljala Skobl in Pernat; vanj sta bili upreženi dve kravi. Drugi vozovi so šli naprej. Pozno v noč pa pride Pernat h gostilničarju Uranjeku in pravi, da je izpregel kravi, voz pa je pustil na mestu, ker na njem umira Skobl. Krčmar ni verjel pijanemu Pernatu; drugi dan pa so dobili Skobla mrtvega na cesti, vodeči

proti Pragarskemu. Glavo je imel stisnjeno med kolo in zavoro, roka je bila zlomljena, Pernat je izginil.

Š. Barbaro so obhajali tudi delavci v Trbovljah. Obe društvi sta prišli k službi božji vsako s svojo zastavo in godbo, same s tem razločkom, da so sec. demokrati prišli samo do cerkve, novo podporno društvo pa, ki ima svojo uniformo, je bilo tudi pri cerkvenem opravilu.

Š. Sam si je izkopal grob v Trbovljah dninar Peter Pintar. Sel je v pol ure oddaljeno vas, da bi pomagal nositi nekega mrliča, a se je že po potu tja tako navlekel žganja, da je obležal in v pijanosti umrl. V grob, ki ga je bil izkopal mrliču, so zagreblili njega.

Š. Novo poslopje za nemško gimnazijo v Celju zgrade na Weberjevem svetu ob Savinji. Dosedanje poslopje prevzame mesto za kupno ceno.

Š. Duhovniške vesti. Imenovan je za nadžupnika v Hočah ter dekana dekanije Dravsko polje preč. gosp. Adam Grušovič, župnik pri Mariji v Puščavi. — Nastavljen je kot provizor pri Mariji v Puščavi č. gosp. Ivan Lorbek, kaplan v Selnici. — Prestavljena sta čč gg. kaplana: Martin Lenart od St. Ilja pri Turjaku v Selnico in Anton Kovačič iz Prihove v Selnico.

Š. Umrl je v Gradcu zdravnik dr. Tomaž Kalan, star 76 let.

Koroške novice.

k. Unehrenühriges. Marija Sajovič in Marjeta Holerer sta se zbili. Sajovič je raznašala zoper Holerer čast kvarjajoče vesti. Sodnik jo je obsodil na stroške in častno izjavo v kakem časniku. In res. V „Kärntner Zeitung“ beremo črno na belem v častni izjavi, da Sajovič jako obžaluje, da je razširjala zoper Holerer čast nekvare vesti. Tako se osmešijo Slovenci, ki po vsej sili hočejo biti Nemci.

k. Pogreb prof. Jakoba Wang-a je bil nad vse sijajen. Udeležili so se ga gimn. profesorji in dijaki celovski; iz Beljaka so došli nekateri profesorji in zastopniki tamšnjega slovenskega omizja. Tudi celovski rodeljubi so se pridružili sprevedu.

k. Dober železdec. 42 trdokuhanih jajc je v pol uri pojedel za stavo neki mož v gostilni Alojzija Hariša v vasi Jakle v Lavantinski dolini. Nato je snedel še pet jajc in bil drugi dan popolnoma zdrav.

k. Železniška nesreča v Zabnici. Včeraj so skočili z železniškega tira trije vozovi tovarnega vlaka št. 985 pri Zabnici na progi Trbiž-Ponteba. Vlakovodja je bil težko, manipulacijski sprevednik pa lahko ranjen. Vlak Nica-Benetke je imel dveurno, brzovlak Dunaj-Benetke pa eno uro zamude.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. dec.

G. kr. okrajni glavar kranjski g. Pirc očividno včasih ne pozna postav. —

„Narodni Gospodar“ priobčuje pismo kranjskega glavarstva do hranilnice in posojilnice v Cerkljah, v kateri jo hoče prepričati, da ravno tiste rajfajzenovke, ki so v „Celjski zvezi“, smejo rentnino plačevati samo enkrat na leto, ter stavi cerkljanski posojilnici vprašanje, ki je za političnega uradnika jako navno: Naj naznani, ali je pri „Celjski zvezi“ ali „pri kaki drugi zvezi posojilnic“. „Kake druge zveze“ so seveda sl. c. kr. okrajnemu glavarstvu kranjskemu neznane, kakor mu je tudi neznan ukaz finančnega ministrstva št. 11.504 ex 1898, ki pravi, da smejo rajfajzenovke plačevati rentnino v celoletnih obrokih. Opozarjamo torej g. okrajnega glavarja, da eksistira tudi „Zadružna zveza“ v Ljubljani in da so tam merodajni faktorji bolj poučeni o postavah, kakor pa c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju. Sicer pa omenjamo to le zaradi tega, ker je bil omenjeni dopis eden izmed številnih drugih ljubeznivosti, katere imajo svoj izvor v prostori kranjskega glavarstva.

Odlikovanje. Cesar je podelil ministrskemu podtajniku v ministrskem predsedstvu g. dr. I. Žolgerju viteški križec Franc Jožefovega reda.

— Nov liberalen list. Prihodnjo soboto prične v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani izhajati nov liberalen list „Notranje“, namenjen za Notranjsko.

— Nesloga v rodbini. V hiši konjederca Janeza Šilingerja na Perovem je mnogo prepria in prepete. Rodbina razdeljena je v dva tabora. Z očetom drži sin Ernest, dočim druga sin Avgustin in mati tema nasprotujeta. Dne 24. avgusta je bil v

Kamniku semenj. Že v Pintarjevi gostilni sta se sporekla oče in sin Avgustin. Na poti proti domu sta oče in sin Ernest ustavila voz, s katerim se je peljal Avgust z dvema drugima. Oče je prijel konja ter zahteval, da morajo iti vsi z voza. Nastal je pretep med Šilingerji. Avgust je svojega očeta z bičevnikom po glavi udaril, a ta sina po glavi. Ko se je pa lotil brata Ernesta, ga je ta z nožem v prsa sunil in tudi na ledjih obrezal. Pri tej priliki je tudi Blaža Hribarja ranil. Sodišče je vse tri Šilingerje obsedilo, in sicer očeta na 3 tedne zapora, Avgustina na 2 meseca ječe in Ernesta na 13 mesecev težke ječe.

— **Razpust puljskega občinskega sveta.** Tržaško namestništvo je v sporazumu s istrskim deželnim odborom razpustilo občinski svet v Pulju. Posle bo vodil upravni odbor 7 članov, kateremu za načelnika je imenovan dr. Stanich. Upravni odbor bo tudi izvršil nove volitve.

— **Reforme pri južni železnici.** Južna železnica je svojim uradnikom in slugam zvišala dohodke za stanarino ter je odredila, da se mesečna plača plačuje sedaj naprej, tako, da koncem tega meseca izplača zaslužek za december in januar.

— **Stavka knjižgoveških pomočnikov** v Trstu traja dalje

— **Nemška „Südmarka“** izdaja posebne dopisnice za Božič in novo leto. Naj bi morda to posnemala „Družba sv. Cirila in Metoda“.

— **Za zagrebškega župana** je izvoljen dr. Amruš s 30 proti 15 glasovom. Tudi nekaj vladnih pristašev je glasovalo zanj. Po volitvi so šli občinski svetniki in mestni uradniki v cerkev sv. Marka, kjer je župnik in občinski svetnik dr. Stjepan Boroša z asistencijo zapel „Veni sancte“.

— **Skala ubila** je v kamnolomu v Štangah predstojnika delavcev, Josipa Nekić, iz Otočaca na Hrvaškem.

— **Novice iz Amerike.** „Nada“. Tako je naslov prvega slovenskega „listu za leposlovje, pouk in zabavo v Ameriki“. Izdajata ga v Čikagi Josip Poljanec in Ivan Mulaček. Prinaša samo preštave. — V tujini ustreljen. Iz Eveletha poročajo: Dne 20. novembra je šel proti domu iz gostilne v družbi svojega prijatelja Jožef Palčev, rodod iz Račne na Dolenjskem, nakar ga je neki Hrvat dvakrat ustrelil. Palčev je umrl dne 26. novembra. Prišel je pred kratkim iz starega kraja, zapuščal doma malo posestvo ter tri nepreskrbljene otroke. Bil je vdovec.

— **Imenovanja pri južni železnici** Nadinspektorjem je imenovan H. Stümpfl, inspektorjem Fr. Senica v Trstu. Pristavi so postali: Jos. Primc v St. Petru, Marcel Jendič v Divači, Jos. Košir, Fr. Osterman in Iv. Bartl v Ljubljani. Za asistente so imenovani: Iv. Strniša v Zgor. Dravogradu, V. Martin v St. Petru, R. Manžani v Postojni, M. Louvriar na Raketu, Iv. Podboj v Krškem, P. Jernejec v Velikovu in Anton Dodič v Trstu.

Ljubljanske novice

Inserati za božično številko se sprejemajo le do petka, 23. t. m. popoldne.

Morilecva pot v ječo Predčurajšnjim je orožništvo eskortiralo skozi Ljubljano v Gradiško roparskega morilca Ermana, ki je bil med Radečmi in St. Janžem ubil in oropal poštnega sela Franca Bregarja in bil radi tega pri okrožnem sodišču v Rudolfovem obsojen na vislice, a je bil potem na najvišjem mestu pomiloščen na dosmrtno ječo.

Skerjančeva oporoka Mestni godbi je zapustil pokojni g. Iv. Skerjanec 500 kron. Med stalnimi gosti, katerim je zapustil legat, je tudi učitelj g. Krulc. Svoje tri sestre je prezl. Glede svojih psov je določil da se jih mora zastrupiti. Za narodne in dobrodelne namene je daroval 10.000 K.

Za ljubljanske reveže je darovala tukajnja pekovska zadruga namestu prešc 72 K 20 vin.

Suhe gobe kupuje po „Štajercu“ ljubljanski trgovec Josip Kordin. Mi smo smnenja, da bode pri „Štajercu“ dobil le „mokre gobe“, namočene s „šnopsom“, katerega ptujski žganjar in podžupan Kaiser „Štajerčevim“ naročnikom v vsakem listu ponuja.

Prijeti tat. Včeraj popoldne je prišel na Grajskarijevo dvorišče na Dunajski cesti št. 29 delavec Franc Wolf in tam ukradel tvrđki F. Lavrenčič & Domicelj samokolnico, vredno 24 K. Samokolnico je potem peljal na Sv. Jakoba nabrežje k starinarjem prodajat. Starinarci Marija Podrebaršekovi, se je pa stvar dozdevala sumljiva, kar je delavec zahteval za voziček samo 7 kron in je poklicala policijskega stražnika, ki je Wolfa aretoval.

Dražba Zamejčeve hiše v Gradišču bo 13. januarja pri okrajnem sodišču, ne pa 31. januarja.

Imenovan je podpolkovnik domobranskega polka št. 27. I. Büsch za poveljnika domobranskega polka v St. Hipolitu.

V Ameriko se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 12 Kranjcev. — S Hrušice je prišlo 14 Hrvatov, ki so se odpeljali v Zagreb.

Kratko prostost je užival prisiljenec Alojzij Zahs, ki je dne 7. t. m. pobegnil od dela v Tönniesovi tovarni. Prijelo ga je orožništvo, ko je zopet kradel in ga oddalo c. kr. okrajnemu sodišču.

Božičnica. I in II. mestni otroški vrtec obhajata jutri, 22. dec. skupno božičnico v veliki dvorani „Mestnega doma“. Začetek ob 4. popoldne.

Izgubila je včeraj posestnikova hči Frančiška Vrhunc z Bleda v vlaku ali pa od kolodvora do Češnovarja v Kolodvorskih ulicah denarnico z 32 kronami.

Nepredvidna vožnja Včeraj dopoldne je hlapec Anton Štrukelj vozil z nekim vojakom po Bleiweisovi cesti premog v vojašnico. Ko je hlapec popustil za nekaj časa konja vojak, je ta peljal sam naprej in zadel z vozom ob tam stoječe drevo. Skode je štiri krone.

Književnost in umetnost.

* Koncert Nadine Slavjanske.

Včerašnji koncert Nadine Slavjanske je privabil tudi z dežele mnogo radovednih poslušavcev. Ruske stvari vlečejo in slovanska vzajemnost se vsaj v koncertni dvorani rada pokaže. „Svatba ruskih bojarjev“ ni pravzaprav igra, ampak velika kostumna prireditev s petjem in plesom. Prvo, kar očara gledavca, je bujna, pestra, razkošno bogata stara narodna noša ruska. Velik kos tartarskega Orienta gleda iz teh bogato z zlatom obšitih, luksuričnih oblek. Drugo, kar zanima, so globoki pokloni in ceremonielna etiketa starih ruskih bojarjev. Tretja posebnost so svatbeni običaji stare svete Rusije s svojimi blagoslovi in poljubi. Zanimivo je videti te običaje, zlasti ker jih predstavljajo Rusi v svojem blagoljubnem jeziku. Glavno je bilo petje. Nadina sama je glavna pevka. Ima še vedno krepek, jasen sopran, tudi v višinah siguren in prijeten. G. Mirskij je bil dober pendant ženski in moški zbor, ki sta nastopala vsak zase, sta proizvajala narodne pesmi jako točno; višji glasovi niso posebni. Orkestralna spremljava ni bila na višini, je pač manjkalo izkušenj. Komično osebo, ki predstavlja ruskega kneza, je g. Vasiljev igral s popolno realitiko, a ta pristni pijanski tip, ki nam predstavlja rusko aristokracijo, ne bo ravno povzdignil ruskega ugleda na zapadu. Z velikim odobravanjem so bile sprejete ruske plesne točke. Občinstvo ni štedilo s pohvalo in je Nadini Slavjanski prirejalo burne ovacije. — Jutri „Živiljenje za carja“.

* **Slovenska drama na našoj pozornici** je naslov podlistku v „Obzoru“, ki priporoča, naj bi se ljudske slovenske igre predstavljale na hrvaškem odru hrvaške pa na slovenskem odru. Posebno priporoča, naj bi se Govekarjevi „Legijonarji“ igrali v Zagrebu.

Senat graškega vseučilišča kapituliral pred nemškimi burši.

Oglejmo si najnovejši odlok senata graškega vseučilišča z dne 17. t. m.:

Kar obstajajo slovanska akad. društva, imela so pravico, da so imela na svojih oznanilnih deskah na vseučilišču ime društva v domači pismeni. A po najnovejšem odloku so dovoljeni ti napisi le v gotici in latinici. Dostavki (akad. teh društev), ki so bili dosedaj v poslovnem jeziku društev, so sedaj dovoljeni le v nemščini. Poleg napisa na deskah imela so dosedaj vsa društva tudi društveni znak. In prav tu jo je senat pogruntal! Ker imajo slovanska društva kakor svoj znak narodno trobojnico v podobi traku, nemška pa grbe, istotako z „narodnimi“ (frankfurtskimi) bojami, poskusil je senat prav tu rešiti nemški značaj univerze s salomonsko modrostjo: prepovedal je trakove, grbe pa — dovolil!

Ogle se nabijala so slovanska društva že od nekdaj izključno v materinščini. Sedaj jim je ta pravica odvzeta; materinščina je „dovoljena“ le v prevodu poleg nemškega izvirnika.

S tem odlokom je senat kapituliral na vsej črti pred nemškimi burši in je sankcioniral pobalinstvo nemških „vitezov“.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Kajenje v gledališčih bo v Londonu dovoljeno. Na ta način nameravajo povzdigniti obisk gledališč — Gimnazijo v gozdu bodo imeli v mestu Archonon na Francoskem. — Koreja se modernizuje. Korejska vlada je izdala ukaz, da si morajo vsi njeni uslužbenci odrezati kite in se obleči v evropsko obleko. — Nogo si je zlomil državni poslanec župnik Unterladstätter. — Ob-

ravnava proti defraudantu Jennerju se je včeraj pričela na Dunaju. Trajala bo štiri dni. Skode ima banka samo 10.000 K, ker so od defraudirane svote 284.741 kron še dobili pri Jennerju, oziroma pri njegovih sokrivcih, katerih sedi poleg Jennerja 8 na zatožni klopi, med njimi dve ženski. Jenner je jokaje priznal svojo krivdo. Tudi ostali obtoženci so priznali. — Roparski umor v Monakovem. V Monakovem sumijo, da sta zakonska Schellhaus umorila zasebnika Kramma ter ga oropala 90.000 mark.

Telefonska in brzojavna poročila.

Peterburg, 21. dec. Kuropatkin je dobil časa pomnožiti svojo armado, ki šteje sedaj na fronti 20 inf. in strelskih divizij, 5 kavalerijskih divizij, 3 strelske in 3 konjeniške brigade poleg močnih artilerijskih in drugih konjeniških rezerv, za hrbtom armade 91 batalijonov in 76 stotnij, ne všteti 2 in pol divizije okoli Vladivostoka. Do odločilne bitke, ki se menda pred dvema meseca ne razvije, bo Kuropatkin imel na bojišču 546.000 mož z 400.000 puškami, 40.000 sabljami, 1732 topovi in 88 strojnimi puškami.

London, 21. dec. „Daily Mail“ poroča iz Čifua, da bo nastopilo med Japonci in Rusi v Mandžuriji premirje. Nasproti temu se poroča iz Šangaja, da Rusi ob Šahu potiskajo svoje oddelke preko japonske črte in da vse kaže, da nameravajo pričeti z ofenzivo. Oster mraz je napravil trdne ledene mostove.

Tokio 21. decembra. Tu pravijo, da je vest, da je Togovo brodovje odplulo proti Sunda otočju neresnična. Togovo brodovje je še pred Port Arturjem. V Sascho je odplulo le nekaj poškodovanih (!) ladij, da jih popravijo.

London, 21. decembra. Pri hullski zadevi oškodovani angleški ribiči zahtevajo odškodnine 120.000 funtov šterlingov.

London, 21. dec. Listi poročajo, da bo odplulo veliko brodovje japonskih oklopnih in križaric nasproti baltškemu brodovju.

Tokio, 21. dec. Obelodanjena je lista padlih častnikov iz zadnjega časa. Mrtvih je 26 častnikov, ranjenih 44. Sodi se, da se ta lista tiče izgub pred Port Arturjem.

Peterburg, 21. dec. Kuropatkin je pred zbranimi četami slovesno izročil poveljništvo dotičnih armad generalom Gripenbergu, Lineviču in Kaulbarsu.

Peterburg 21. dec. (Uradno.) Brzojavke generalnega lajtenanta Saharova od 19. in 20. t. m. poročajo: Prejel nisem nikakih poročil o spopadih armade. V noči na 19. t. m. je bilo 16, v noči na 20. t. m. 10. stopinj mraza.

Madrid, 21. decembra. Španski kralj Alfonz se je peljal z avtomobilom na izprehod. Nakrat se je voz ustavil in moral se popraviti poškodovano pnevmatično kolo. Ko se je hotel kralj zopet uvesti na avtomobil, da se odpelje dalje, so opazili preko ceste napeljano železno žico. Žica je bila v tisti višini, kakor osebe v avtomobilu. Če bi se kralj odpeljal dalje, bi bil mrtev. Na čudovit način se je kralj ognil groznemu naklepu.

Dunaj, 21. dec. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je bil danes hud prepir med posl. Seitzem in Kršč. soc. večino, ki se je izjavila za to, da se izpremeni šolski zakon po želji vlade.

Budimpešta, 21. dec. Mažari snujejo z 5 milijoni glavnice banko za naseljevanje. Ta banka bo naperjena proti Hrvatom in Slovakom.

London, 21. decembra. Dopis. „Express“ javlja iz Curiha, da je posetil ondi se nahajajočega pravega morilca Plevejevega, Sasonova, ki je izjavil, da je pobegnil, a da policija prikriva ta beg, je podtaknila sodišču drugega moža.

Tokio, 21. dec. Križarica „Cušima“ je pri Gensanu vzela parnik „Negretia“, namenjen v Vladivostok.

Peterburg, 21. dec. Carski ukaz zapoveduje posamezno mobilizacijo v vojaških okrajih Varšava, Vilna, Kijev, Hazan, Peterburg, Moskva in Odesa.

Gradeo, 21. decembra. V kemičnem laboratoriju je bila eksplozija. Usluženca Pezdicek in Utzler sta ranjena. Sluga Pelegri je močno poškodovan na očeh.

Lvov, 21. decembra. Stotnik Schaudman od 5. pešpolka je pobegnil. Defraudiral je erarični denar.

Moravska Bela cerkev, 21. decembra. Občinski zastop je razpuščen, namestniški tajnik določen za komisarja.

Peterburg, 21. dec. Car je kupil vsa Vereščaginova dela.

Pariz, 21. decembra. V nekem hotelu Lebec je policija oprostila grofico Decot, katero je imel njen svak zaprt, da mu zapusti premoženje mnogih milijonov.

Münder (Hanover), 21. decembra. Med vežbanjem za polaganje in eksplozije min je nekemu vojak, ki je padel, pred časom eksplodirala mina. Poročnik Neuman in narednik Sach sta bila raztrgana na kosce. Deli trupel so bili razmetani do 100 metrov na daleč.

Dunajska borza

dne 20. decembra.

Skupna 4% konv. renta, maj—nov.	100 15
Skupna 4% konv. renta, jan.—julij	100 05
Skupna 4 2/2% pap. renta, feb.—avg.	100 30
Skupna 4 2/2% sreb. renta, april—okt.	100 30
Avstrijska zlata renta	119 55
Avstrijska kronska renta 4%	100 35
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	91 25
Ogrska zlata renta 4%	118 55
Ogrska kronska renta 4%	98 05
Ogrska invest. renta 3 1/2%	88 80
Delnice avstro-ogrske banke	16 37
Kreditne delnice	673 25
London vista	239 40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117 57 1/2
20 mark	23 50
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	95 20
Cekini	11 32

Zahvala.

2127

Na mnogih izrazih sožalja ob pre-rani smrti ljubljene, nepozabne so-proge in matere, gospe

Marije Poljanec

roj Schwentner

na darovanih, številnih, krasnih vencih ter obilnej udeležbi pri pogrebu zahvaljuje najiskrenejše

žalujoča rodbina.

Zahvala.

2125

Za mnogobrojne dokaze srčnega, sočutja, ki so nam došli ob nenadni smrti našega predragega soproga ozir. očeta, brata itd., gospoda

Franca Berdavsca

pisestnika, trgovca itd.

za krasne vence ter za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Osobito se pa zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gg. pevcem, c. kr. žandame-riji, gg. poslancu Košaku ter post. načelniku Kokalju in vsaj drugi v ta namen došli cenjeni gospodi za nepozabnemu rajniku izkazano poslednjo čast.

Dobrepolje, 20. decembra 1904.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

2126

Povodno boleznin in smrti našega ljubljene soproga in očeta

Frančiška Kankelja

došlo nam je od raznih strani toliko izrazov sožalja ter tolažbe, da nam ni mogoče vsakemu posamezno se zahvaliti. Zahvaljujemo se torej tem potom vsem onim, ki so nam v težkih urah bili v oporo; predvsem velečastiti duhovščini, slavni požarni brambi iz Črnege Vrha, ki je korporativno z zastavo spremlja nepozabnega rajnika na zadnjem njegovem potu, zastopnikom občin idrijskega in logaškega okraja, ter vsem posameznikom. Istotako hvala za lepe vence. Vsem izrekamo torej najpri-srečnejšo zahvalo.

Godovič, dne 20. grudna 1904.

Žalujoča rodbina

Kankelj-Grudnova.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
20	9. zveč.	746.6	0.0	sl. sever.	jasno	
21	7. zjut.	749.3	-3.8	" "	megla.	0.0
	2. pop.	749.3	-1.5	sl. jug.	"	

Srednja včerajšnja temp. 2.3°, norm. -2.1°.

Lak za sobina tla, dá lesk in bojo v jednej prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo zalogi pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani,** Franciškanske ulice. 624 11 11-9
Vnanja naročila proti povzetju.

Gospodje trg. sotrudniki!

V lepem kraju na Gorenjskem sprejme se kot

vodja

v trgovino špicerijske stroke in železne posode z zelo ugodnimi pogoji. Interesenti pošiljajo naj ponudbe Ljubljana poštni predal št. 73. 2122 2-1

Izjava.

S tem se potrjuje, da je Fran Škerbine v Dragomelu popolno zadovoljil vse svoje upnike, kot S. Ad. Hirschmann & Büchler v Sisku A. Hirschmann v Čakarturnu in Jakob Weiss v Barchstelepu in torej nikomur nič več ne dolžuje.

Ljubljana, 20. nov. 1904.

Ed. Kristan.

Odlikovan
na obrtni razstavi
v
Parizu 1904.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 1

se priporoča preč. duhovščin
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

== Izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj
večji izbi po najnižjih cenah

Obavitelj uniform v strileškega društva železniških uradnih

Radi izredno velike zaloge

oddajo se do 1. januv. 1905 vsi zimski predmeti po zelo

znižanih cenah:

zimske suknje
ulstro, sportne suknje
suknje s kožuho
kožuhov. za v mestu
in potovanje
obleka za gospode in
dečke

jopice
paletoti
dubl- ovrtniki
dežni plašči
koljeri iz kožuho
otroški plašči
otroški ovrtniki

v Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, Glavni trg št. 5.

2123 3-1

Veselo spoštovanjem

O. Bernatovič.

Oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

radi opustitve trgovine

UR

zlatih, srebrnih, nikelnastih, jeklenih; dalje ur z nihalom, stenskih in budilk pod tovarniško ceno pri

FRIDERIK HOFFMAN-u, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Primerna božična darila!

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Najnižje cene!

1952 6-5

Kožuho

v najlepši izbi priporoča

ERNEST SARK

na oglu Židovskih ulic in Dvorskega trga

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIČ

* LJUBLJANA *

Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 1377 20-19

Uniformiranje in zaloga potrebščin za „Sokole“.

Vinograd: Krško, Trškagora.

Jeglič-eva vinska klet

Pred škofijo št. 1

Vinograd: Osredok.

priporoča svoj lastni in odlikovani pridelek:

Cviček novi rdeči liter 36 kr., stari beli liter 40 kr., stari rdeči liter 48 kr.,

kakor tudi stara in nova istrijska, štajerska in ogrska vina po 24 — 64 kr. liter.

2124 4-1

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepripravljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

28 26-13

Najmanjša žepna „demantna“ izdaja brevirja v štirih zvezkih oblike 48⁰
s proprijem za ljubljansko škofijo:

Breviarium Romanum

Mechlinae 1904.

Z rdečim in črnim tiskom. Debelost s proprijem vred 18 mm.
Velikost vezanega zvezka 12 × 7 cm. Teža „ „ 150 gr.

Cena s proprijem vred:

štirje zvezki vezani v šagrin, z vpogljivimi platnicami in zlato obrezo

K 31.68.

Priveditev brevirja v taki mali obliki in vendar z jako ugodnim
tiskom vzbuja obče začudenje. — Dobi se tudi brez proprija za ceno,
K 28.32; proprij sam za sé pa velja K 3.36.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

2048

Velika izbira daril

za

Božič in Novo leto

kakor tudi

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih
najfinejših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi
imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov in postrezam
tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finí turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šar-
kelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6

Sv. Petra cesta št. 26

1981 6-6

Kot novost priporočam:

Pero družbe sv. Cirila in Metoda,
škaflija K 2.—, po pošti K 2.20.

Stenski koledar za leto 1905

Cena 40, po pošti 50 vinarjev.

Mali skladni koledar za leto 1905

Cena 50, oziroma 60 vinarjev.

Jernej Bahovec,

1985 4-4

trgovca Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 12.

Najlepše in praktično božično darilo

za gospodinje je nedvomno PFAFFOV šivalni stroj, kateri
odgovarja z ozirom na mnogostransko uporabo in ličnost
vsem zahtevam gospodinjstva.

PFAFF-cv šivalni stroj 2098 3-2

se izvršuje v različnih slogih sobnih oprav od najpreprostejših
do najfinejše izpeljave ter je kras slehernega stanovanja.

PFAFF-ovi stroji se ze umetno vezenje izvrstno uporabljajo.

Bogata zaloga pri: **F. Tschinkelnu** v Ljubljani, Sodnijske ulice 4.

Stanje vlog 30. nov. 1904:
čez 10 milijonov kron.

Preje: **Gradišče št. 1,**
sedaj: **Kongresni trg**
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov.
l. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakga odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. novem. 1904: K 10,586.128-71. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883-08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

2047 24-4

Josip Jarc,
veleporestnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleporestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Francšek Leskovic,
zasebnik in blag. Lj. pos.

Karol Pollak,
tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Uedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-54

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Št. 14336

Razpis.

2112 (3-2)

Naprava dovoznih cest k postajam Bohinjske železnice v političnem
okraju Radovljica se odda potom ponudbene razprave v izvršitev.

Stavbena dela in dobave so za posamezne dovozne ceste nastopno
proračunjene:

1. k postaji na Dobravi	K 1764.45
2. „ „ „ Bledu	„ 28433.90
3. „ „ v Bohinjski Beli	„ 3091.25
4. „ „ „ Nomnu	„ 8653.80
5. „ „ „ Bohinjski Bistrici	„ 48352.—

Most na dovozni cesti v Boh. Bistrici ni izvzemši naprave opornikov
— predmet te obravnave.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih
na enotne cene proračunov naj se predložijo do **1. februarja 1905.** do
12. opoldne pri podpisnem deželnem odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono in
katerim mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbinske
pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni, doposlato je zapečateni s pri-
mernim napisom.

Ponudbi je dodati kot vadij 5% stavbinskih stroškov v gotovini ali
v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati si ponudnika ne
glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati
novo ponudbeno razpravo.

Načrti, sumarični proračuni, seznamki cen in stavbinski pogoji so
na ogled pri okrajno-cestnem odboru na Bledu ter se še pripominja, da
bo vodilo in nadzorovalo ta cestna dela c. kr. železniško stavbinsko vod-
stvo Jesenice.

Rok za izvršitev cest je določen najdlje do 1. septembra 1905.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani dne 15. decembra 1904.

Želé se kupiti že obrabljena
tamburaška godala.

Ponudbe naj se pošljejo

Alozij Jerše Borovnica.

2092 4-3

Pristni, na deželnem kemičnem preizkuše-
vališču za živila v Ljubljani **preizkušeni**

domači brinjevec

Ilter 2 kroni — razpošilja v vsaki mno-
žini **Ivan Mall** v Škofjiloki. 2001 10-7

GRIČAR & MEJAČ

Prešernove ul. 9, Ljubljana, Prešernove ul. 9

priporočata svojo z najnovejšimi predmeti popolnjeno zalogo v

konfekciji za dame kakor tudi obleke za gospode in dečke,

zagotavljajoča točne in solidne postrežbe po čudovito nizkih cenah.

Geniki se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Potovalec

kolonialne stroke

dobro vpeljan pri trgovcih na Kranjskem, Štajerskem, Hrvaškem, Slavoniji in deloma tudi v Bosni

se sprejme. Vstop 1. Jan.

Ponudbe, opremljene s izpričevani ter naznanim pogojem na

Hrvatsko dioničko trgovačko društvo „Zagreb“ 2108 8-2

Poprave

šivalnih strojev

vseh sistemov se najceneje sprejemajo in dobro izvrše. Delo šivalnih strojev, igle in strojce ogle je dobiti pri 993 14-14

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje

Ljubljana Sv. Petra cesta 4

TRGOVINAZ MODNIM IN SVIL-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZAKROJA-
GEINŠIVILJE

ERNEST SARK

na oglin židovskih ulic in Dvorskega
trga. 1941 5

LJUBLJANA

Pouk

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar**, oblast. konc. učni zavod v Ljubljani, Kjučavničarske ulice šte. 4.

Modni salon. 2041 5-5

Odlikovani

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l 1904

Dragotin Puc

tapefnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela, ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka. 884 32

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

1122 100 49

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ustrojeni cenik z več
ko 600 podobami

ur. zlatega sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko

gld. 250.

JOS. PETRIČ

v Ljubljani,

sv. Martina cesta št. 20

tovarna papirnih izdelkov in
tovarniška zaloge papirja

priporoča:

Trgovske, kopirne knjige.

Trgovske ali uradne knjige po po-
sebnih načrtih s tiskom ali brez tiska
(izvršim v najkrajšem času).

Rubriciran papir in konto korente.

Kartonaže vsake vrste, kakor
tudi vsa knjigoveška dela.

Pisemske zavitke (koverte) in
papirno konfekcijo.

Šolske zvezke

(priznan najboljši fabrikat).

Največja zaloga vsakovrstnega pa-
pirja, lepenke, črnila, pečatnega voska,
svinčnikov, peres, gumic i. t. d.

Trgovske in uradne tiskovine v naj-
okusnejši opremi.

Cenilniki, vzorci, proračuni na za-
htevo poštne prosti.

Postrežba
najsolidnejša in najcenejša.

2109 (4-2)

„SLOVENEČ“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih
tobakarnah ozir. trgovinah:

Bizjak Ivan, Buhoričeve ulice 10.
Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred skofijo 12.
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mršlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejc Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresni trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg.
Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobotek, trgovec.

Celovec:

Josip Sowa, prodaja časnikov.

Cerknica:

Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:

Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivo.

Idrija:

Valent. Treven, trg, 102.

Javornik:

Stefan Podpac, trgovec.
Leopold Zoré, trgovec.

Jesenice:

Adela Baloh.

Kamnik:

Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:

Karol Florian, knjigotržec.

Leskovec pri Krškem

Franc Starec, trgovec.

Logatec:

Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:

J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Postojna:

Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Ribnica:

L. J. Vendelin Starec, trgovec.

Spod. Šiška:

Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Stari trg p. Rakeku:

van Turk (konsumno društvo).

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trnovo, Notr.:

Davorin Cvetnić (kmetijsko društvo).

Trst:

Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Zidan most:

Mary Peterman, kolodvor.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
5441 50-115

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—100

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883'14.** Denarni promet **K 23,806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagamčena po združnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Št. 15723.

2102 3—2

Objava.

Na stavbišču, ležečem med obstoječo domobransko vojašnico in med Poljansko cesto bo zgrajiti razširjalne stavbe za imenovano vojašnico.

Od teh, te zgradbe se tičočih del in dobav in sicer:

1.) težaška in zidarska dela v znesku	370.490 K
2.) kamnoseška dela v znesku	14.910 "
3.) tesarska dela v znesku	60.520 "
4.) napravo strešnega krova iz škrlj-etermita v znesku	15.639 "
5.) napravo strešnega krova iz zarezne opeke dto. . .	1.476 "
6.) dobavo konstrukcijskega železja v znesku	86.555 "
7.) kleparska dela v znesku	16.459 "

bo oddal deželni odbor potem javne konkurence in je tozadavne ponudbe predložiti istemu do

dne 21. januarja 1905 do 12. ure opoldne.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaze o posameznih delih ter načrte si morajo zainteresirani ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbnem uradu, deželni dvorec II. nadstropje, odnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 15. decembra 1904.

Najvažnejše za sedanost!

Božična prodaja trgovine z blagom

A. Primožič, Mestni trg, Ljubljana, je otvorjena!

Kompl. obleka v kartonu že od	gld 1.50	naprej
bluza (bombaž, flanela) le	—44	
1 kos najfin. Aombur. bomb. platna le	3.90	
1 tucat žepnih robcev od	—36	naprej
1 angl. batist, prej gld. 3, sedaj le	1.08	
1 krilo iz lodna, lastni izdelek	1.95	
1 flanel. bluza izgotovljena od	—68	naprej
1 barčunasta bluza	2.36	
1 ženska srajca od	—36	naprej
5000 kom. brisalk za kozarce in prah, kos	—07	
2000 metrov dobre flanel, meter	—17	

Poleg tega vse vrste preprog, baržun. postelj. odev, baržun. nastega blaga, kožuhovine, posteljne oprave, plaščev za dame in paletotov, perila za gospode, kravati, predpasnikov, posebno blago za damske obleke, po čudovito znižanih cenah. 1010 62—38

Ste se že prepričali, kako solidno se kupi v novo upeljani trgovini za gospode, in kako ste postreženi?

Engelbert Skušek

modna trgovina za gospode

v Ljubljani, Pred Škofijo šte. 19.

??

Gospodje — veste li že na kakem stališču je ta prva in edina modna trgovina za gospode v Ljubljani?

2101 3—2

Denar vsakemu, v vsakem znežku proti malim obrestim

brez poroka in brez intabulacije

se ne dobi nikjer, ampak če hočete dobro in ceno jesti in piti, potrudite se v

A. Rasberger-jevo restavracijo v Ljubljani

Sv. Petra nasip šte. 37, poleg jubilejnega mostu.

Samo pristna naravna vina iz Dolenjske, Stajerske in Hrvaške. Vina v steklenicah.

Peneča vina Sampanjec. Fini dunajski pelinovec. 1942 10—9

Puntigamsko salonsko marčno pivo.

Vsaki dan okusno pripravljeni zajtrk, kosilo in večerja na izber. Mrzla in gorka kuhinja ob vsakem času.

Finu zajtrkovalni goveji golaš samo 12 vinarjev.

Lepi prijazni prostori.

Za družbe oddeljene sobe.

Tukajšnji in vnanji časopisi na razpolago. — Ker sem si naklonjenost slav. občinstva v svojih prejšnjih prostorih, nazadnje v restavraciji Jurij Auerjevih dedičev „pri belem konjčku“ s trudom pridobil, prosim tembolj za isto, ker mi je sedaj res mogoče vse čast. gg. goste postreči le s dobrim pivom, s slastno jedjo in točno postrežbo. Priporočamo se za prireditelje skupnih obedov, godbeno gostovanje, ženitovanja in druga popivanja. Za preganjanje mačkov in drugih taceh zverin imem posebno prostora.

Priporočaje se bližjim z odl. spoštovanjem

A. Rasberger, restavrater.

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

Božičnih in Novoletnih daril

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najuljudneje priporoča

s spoštovanjem

1643 27—24

Karol Hošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,

založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom, par
gld. 2.80.

Izvrstni moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3.—.

Močni moški
člžmi
(štiflet) par
gld. 2.80.

Trpežni ženski
čevlji
za vsakdanjo rabo, par
gld. 2.50.

Zelo močni ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2.80.

Izvrstni ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3.—.

Elegantni barvani moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 4.—.

Priročni moški
čevlji
iz jadvrovine, par
gld. 1.—.

Barvani ženski in moski
usnjati sandali
par
gl. 2.50 do 3.—

Priročni ženski
čevlji
za na ulico, par
gld. 1.30.

Elegantni ženski
salonski čevlji
par
gld. 1.50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par
gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 21—23

preje:

Mödlinska tovarna za čevlje

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

Zastopnica: Josipina pl Herisch eva.